

TRANSCRIPT VAN DE STATENCOMMISSIE MILIEU EN MOBILITEIT VAN DE PROVINCIALE STATEN VAN UTRECHT
d.d. 29 februari 2024

Aanwezigheid: Dhr. R. Dekker (PvdA), Dhr. E. Virginia (GroenLinks), Mw. O. de Man (VVD), Dhr. H. Wolting (ChristenUnie), Dhr. D. Harris (SP), Mw. M. van den Broek (BBB), Mw. M. de Widt (D66), Dhr. J. van der Linden (SGP), Mw. J. Matser (GroenLinks)

Van Ambtelijke zijde aanwezig: Dhr. R. Poort, Dhr. N. Nellestijn.

1. M&M Hoorzitting zienswijzen PIP Kortrijk Breukelen

De voorzitter: Goedenavond, welkom iedereen. Onze Statencommissieleden en alle ambtenaren en anderen die aanwezig zijn digitaal. Ik weet niet wie dat allemaal zijn. Maar welkom ook op dit moment de heer Polman, die aanwezig is om zijn zienswijze nader toe te lichten. En dat is ook het enige agendapunt van vanavond, de hoorzitting over de zienswijzen Provinciaal Inpassingsplan transformatorstation Kortrijk Breukelen. Deze hoorzitting is onderdeel van de formele procedure, waarin indieners de gelegenheid wordt geboden om hun zienswijze mondeling nader toe te lichten. We verwachten ook nog de heer Derks namens Energiepark Breukelen. Maar we hebben ieder geval alvast de heer Polman, wethouder Stichtse Vecht, aanwezig. Beiden krijgen het woord, om per persoon in acht minuten een toelichting te geven op hun zienswijze. En daarna kunt u allen korte, toelichtende vragen stellen. Er wordt geen politieke discussie gevoerd. En van deze vergadering wordt een verslag gemaakt dat onderdeel zal gaan uitmaken van de nota van beantwoording, die samen met het Statenvoorstel PIP Kortrijk Breukelen op 4 september aanstaande in de commissie terugkomt. Dan kunt u uw politieke vragen verder stellen. Dan wil ik beginnen met het woord te geven aan de heer Polman. Gaat uw gang.

De heer Polman: Dank u wel. Allereerst excuus dat ik wat te laat was. Dat had te maken met een andere bijeenkomst en het drukke verkeer. Ik zit hier niet zozeer om zienswijze toe te lichten, maar de raad is gevraagd om ook gehoord te worden door de commissie. En de raad heeft aan mij gevraagd om dat te doen. Dat hebben we aan het college gelaten. Wij erkennen het grote belang van het moeten investeren in het elektriciteitsnet. De netcongestie is evident. En in dit geval Breukelen Kortrijk is een heel belangrijk station daarvoor, wat een bovenregionale betekenis heeft. Dat gaat verre ook over onze provinciegrenzen heen, laat staan de grens van alleen Stichtse Vecht. Wel een grote impact op de omgeving. En daar kom ik zo nog even op terug. Wij hebben ook te maken, en dat vind ik toch relevant om hier te melden, dit is niet de enige investering in het elektriciteitsnet die in Stichtse Vecht plaatsvindt. TenneT en Stedin zijn ook bezig nog bij Utrecht-Noord een locatie te zoeken, waarvan wij denken dat die vrijwel zeker op ons grondgebied komt. Dat gaat ook nog eens om zes halve hectare oppervlakte. Zes hectare voor TenneT en een halve hectare voor Stedin. En daarnaast komt er nog een nieuw middenstation bij Maasbroek-Noord. Breukelen-Noord moet uitgebreid worden. Dat is ook een middenstation. Er komen nog onderstations bij. En er komen nog tweehonderd nieuwe trafohuisjes. Er gaat heel wat gebeuren. En dan heb ik het nog niet over de kabels en leidingen die daartussen ook vernieuwd moeten worden. Met daarbij de kanttekening, en dat zegt Stedin ook zelf, dat wij een storingsgevoelige gemeente zijn door de aard van de grond die wij hebben, die nogal zuur is, waardoor de leidingen wat sneller zijn aangetast. En waar nog niet een technische oplossing voor is. Er gebeurt nogal wat. Er gaat veel overhoop. Niet alleen voor zo'n station Breukelen Kortrijk. Maar daar moeten ook kabels van en naar getrokken worden. Dat geldt ook voor Utrecht-Noord, enzovoort. Dat moet ook door de grond. En die grond moet open. Dat is veel impact. En ik heb het dan ook graag met raad over de lokale

impact van het maatschappelijk belang. Wij erkennen het belang van de uitbreiding van Breukelen Kortrijk. Niet voor niks dat wij eigenlijk ook in '22 als college hebben gezegd van, die bevoegdheid dat vinden we goed dat de provincie dat op zich neemt. Want voor ons is het heel moeilijk om die snelheid te bereiken in deze procedure die de provincie wel kan. Wij hebben daar gewoon niet de capaciteit voor. Wij overwegen dat ook overigens bij Utrecht-Noord, als dat op ons grondgebied gaat komen, omdat dat ook grensoverschrijdend is, overigens ook wat betreft de kabels. Maar we hebben ons vanaf het begin wel in de stuurgroep, die daarbij was, sterk gemaakt voor het lokale belang ook. Ik zie daar twee mensen zitten die ook in dat gebied wonen en hun bedrijf hebben. En wij hebben vanaf het begin gezegd, heb wel oog voor de impact die zo'n uitbreiding heeft op die locatie. Ik heb daar tot en met minister Jetten ook mijn pleidooi gehouden om TenneT de ruimte te geven om bijvoorbeeld als je bij een boer een derde van de grond wil kopen, dan blijft er misschien een bedrijf over wat niet meer levensvatbaar is. Waarom koop je hem dan niet helemaal uit, als je eruit komt met de boer en de boer dat zelf ook wil. Dat heeft bijna driekwart jaar geduurd, voordat we onlangs ook de ACM zover hadden dat zij uitspraken van, dat is misschien nog wel een gedachte, want dat is in het kader van het maatschappelijk belang en snelheid bereiken. Je kan beter voorkomen dat je in gerechtelijke procedures komt of in onteigeningsprocedures, door gewoon een goed bod neer te leggen bij iemand waarmee hij ook echt wat kan. Dit is dan een voorbeeld. Het gaat mij ook om andere voorbeelden. In het verleden, het vertrouwen was ook heel laag en misschien nog wel, maar in elk geval aan het begin van deze procedure in TenneT, want die hadden bij het huidige station al beloofd een mooie inpassing te regelen en die is er nooit gekomen. Nu zijn er afspraken over een inpassing, maar dan moeten we ook met elkaar garanderen dat die inpassing er komt. En een ander aspect is dat TenneT eigenlijk dat nu al aangeeft van, misschien heb ik wel al een volgende uitbreiding op stapel staan. Na deze uitbreiding, die in deze PIP zit, een volgende. Daar moet je ook eigenlijk duidelijkheid over geven naar de omgeving toe. Wat gaat hier allemaal gebeuren in de toekomst? Wij hebben ook met de provincie afgesproken, en ook met TenneT en Stedin, om daar gezamenlijk een studie naar te doen, wat willen we eigenlijk in dat hele stukje polder wat hier aan de gang is? Wij hebben zelf daar ook ideeën over zonnevelden. Er zijn ideeën, en dat is degene volgens mij die straks ook inspreekt, heeft ideeën over batterijen daar. Daar gaat nogal wat misschien wel gebeuren in de toekomst. En daar moet je ook duidelijkheid over geven. Dat zijn eigenlijk een beetje de hoofdboodschappen die ik u wilde meegeven voor vandaag. Wij hebben een goede samenwerking, moet ik zeggen, ook met de provincie in die stuurgroep. Een goede samenwerking ook met TenneT. En Stedin is daar ook bij betrokken, maar TenneT is hier natuurlijk de hoofdpartij. Ik merk wel, en laat ik dat op een mooi diplomatieke manier zeggen. TenneT en Stedin moeten echt nog leren om wat meer met de benen in de maatschappij te staan en de omgeving goed te zien. Maar daar zijn ze groeiende in, zal ik maar zeggen. Maar dat is ook van wezenlijk belang. Ik zou bijna zeggen, maar ik besef me ook wel dat ik dat makkelijk kan doen als ik niet aan die knop zit, maar als je het met elkaar hebt over eventuele effecten van zo'n plan en toekomstige waardevermindering van huizen of iets dergelijks, waarom ga je dat niet aan de voorkant regelen in plaats van tegen mensen zeggen, we zien jullie wel bij de rechter als dit plan eenmaal is vastgesteld in een planschadeprocedure of zo. Of bied ze iets anders. Je zal daar af en toe over de grenzen misschien heen moeten kijken. Maar we hebben ook Jetten. En dat heb ik ook tegen de minister gezegd, onorthodoxe maatregelen gaat niet alleen over de versnelling van de overheidskant, om het zo maar even te zeggen, van de procedures. Maar dat gaat ook om onorthodox kijken hoe je de belangen van de omwonenden of andere betrokkenen op een onorthodoxe manier tegemoet kan komen. Je kan het niet helemaal goed maken, want die uitbreiding, ik ga er maar even vanuit dat hij er komt. Wij zien ook echt het belang daarvan. Maar dat is natuurlijk ook aan u om daar uiteindelijk een beslissing over te nemen. Maar kijk en denk ook mee met die omwonenden en andere belanghebbenden op een onorthodoxe manier van, hoe kan je het dan toch nog op een één of andere manier een klein beetje goed maken, om het zo maar even te zeggen. Dat is wat mij betreft belangrijk.

De voorzitter: Komt u tot een afronding? Uw acht minuten zitten er bijna op.

De heer Polman: Ik vat het zelf toch maar nog één keer samen in de lokale impact van het maatschappelijk belang.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik even naar de Staten- en commissieleden. Vindt u het fijn om eerst alle vragen te verzamelen? Dat is hier gebruikelijk, maar ik weet niet of... Ja? Dat eerst alle vragen gesteld worden en dat u ze dan achter elkaar beantwoord. Ik zag mevrouw De Man van de VVD als eerste. Gaat uw gang.

Mevrouw De Man: Mevrouw De Man, VVD. Ik weet niet of we een pasje hebben vanavond?

De voorzitter: Nee, vandaag is er geen pasje, omdat het niet een openbare bijeenkomst is.

Mevrouw De Man: Dan doe ik het inderdaad even zo met een voorstelletje. Hartelijk bedankt voor het inspreken. Het duurde even voordat u tot een punt kwam. Maar volgens mij gaat het hierom, en dat is ook mijn vraag, een andere wijze van eigenlijk zo'n groot complex vraagstuk die van meerdere kanten op het grondgebied misschien gaat landen op een andere manier benaderen met de lokale bevolking en de lokale politiek. Is dat eigenlijk de oproep? Het gaat eigenlijk over het proces aansturen. Want wij moeten dadelijk natuurlijk een besluit nemen, maar we hebben misschien ook nog andere besluiten te nemen die hier in lijn mee liggen of processen die ons voor worden gelegd. We hebben een nieuwe Omgevingsvisie die we moeten gaan vaststellen. Dat zijn ook van dat soort documenten waar misschien een andere kijk op participatie kan helpen voor dit soort grote vraagstukken. Dank.

De voorzitter: Dank u. Zal ik het rijtje gewoon afgaan? Ja. Mevrouw De Widt, D66. Gaat uw gang.

Mevrouw De Widt: Dank. Wat ik beluister is dat u zegt, de urgentie is glashelder en de uitbreiding van dit station zal er wel komen. Daar wilt u niet dwars voor gaan liggen. Maar u vraagt eigenlijk voor de toekomst om er beter naar te gaan kijken. Kunt u nog iets meer zeggen over die studie voor dat grotere gebied waar u het daarnet... Hoe groot is zo'n gebied dan? En is dat in die stuurgroep al concreet wat jullie dan bedoelen of vraagt u daar nu meer houvast op? Dan heb ik wat meer grip op waar het nog om gaat.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Wolting, ChristenUnie.

De heer Wolting: De opmerking die u net maakte over die participatie met de inwoners, de omgeving, de afstemming met de inwoners van, we zien u wel voor de rechtbank voor de planschade. Hebt u ook de indruk vanuit uw rol dat met de nieuwe Omgevingswet dat proces ondertussen anders is? Want we zien u wel voor de rechter, dat past niet meer in de Omgevingswet. Dit is natuurlijk waarschijnlijk onder het oude regime nog helemaal gelopen. Maar is dat ook uw indruk? Daar was ik wel nieuwsgierig naar. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Geen vraag. Mevrouw Matser, GroenLinks. Gaat uw gang.

Mevrouw Matser: Dank u wel. Excuseert u mij dat ik laat was. Mijn vervoersmiddel liet me in de steek. Maar ik ben benieuwd, u vertelde inderdaad over de tegemoetreding van Stedin en TenneT. En dat dat zou kunnen verbeteren. Ik ben benieuwd wat er nu precies is gebeurd aan contact en hoe dat beter zou kunnen in de toekomst? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Vragen? Geen vragen. Heeft u een vraag? Mijnheer Harris, SP. Gaat uw gang.

De heer Harris: Bedankt. Ik had een beetje een vergelijkbare vraag. Wat kan TenneT beter doen in de samenwerking?

De voorzitter: Dank u. Dan kijk naar de heer Polman. Zodra u klaar bent, gaat uw gang.

De heer Polman: Dank voor de vragen. Even kijken, een andere manier van besluit nemen. Als je met elkaar zegt, we hebben eigenlijk ongelooflijke haast, want dat is eigenlijk hier. Er is ook een liedje van, maar we willen dit zo snel mogelijk doen. Want dit is een van de belangrijke oplossingen in het kader van netcongestie. Er zijn nog veel meer dingen, maar dit en deze... We weten tegelijkertijd dat deze zaken tijd kosten, want we moeten ook gewoon die procedures doorlopen. En dan zal je daarover moeten nadenken. Niet alleen aan de overheidskant onorthodox, maar ook naar de belanghebbenden, om het zo maar even te zeggen, onorthodox. En dan moet je over je grenzen heen kunnen stappen. En het is niet altijd onwil van TenneT en Stedin, maar zij worden soms ook gewoon wettelijk begrensd door bepaalde zaken. Daar moet je het gesprek over hebben van, is dat dan echt wettelijk begrensd en welke ruimte is er dan wel om dingen te doen? Ik heb even een heel voorbeeld aan een andere kant. Dat gaat dan om zo'n trafokastje. Maar die zijn tegenwoordig veel groter dan de huidige. Als die bij iemand voor de deur komt, kan Stedin dan niet gewoon tegen die mensen zeggen, hij kan een meter naar links en een meter naar rechts, maar meer ruimte hebben we niet. Maar we kunnen wel uw tuin opknappen, bij wijze van spreken. Het gaat mij om dat soort dingen. Heel praktisch is het dan. Je moet daar wel ook over nadenken, hoe kan ik dat ook doen? In die zin is het wel een andere manier van denken. Inderdaad, wij zien die urgentie. Ik bedoel, niet in de laatste plaats, omdat we natuurlijk als gemeente ook zien dat we er zelf last van hebben of onze ondernemers er last van hebben of als je een school wil bouwen, er last van hebt. Zelfs een WKO die dan niet door kan gaan. Daar hebben we echt last van. We willen daar snel mee verder. En we zien hier ook het belang. En er heeft een goede afweging, ook qua locatie, plaatsgevonden. Het was niet helemaal onlogisch dat we uiteindelijk bij de huidige locatie uitkwamen, maar er is wel naar andere locaties gekeken. Die studie is eigenlijk, wat mij betreft, daar hebben we ook zo in de stuurgroep over gesproken, een aanvullend traject alweer naar de toekomst toekijkend, naar de volgende toekomst toekijkend. Dat willen we overigens ook met de omwonenden op gaan pakken hoor. We zijn daar nog maar net met de eerste ideeën mee bezig. De heer Wolting, het lastige is dat als we het hebben over de Omgevingswet dat nog één grote zoek- en verkenningsstocht is. Ook voor ons. Ik denk ook voor de provincie. Deze procedure is inderdaad onder de oude wet nog gestart. Hoe dat allemaal precies, daar heb ik me niet helemaal in verdiept nog hoe het aan het eind van procedures is. We staan nu nog bij allerlei beginnen van het procedurestuk, in het kader van de Omgevingswet. Maar ook hier kom ik dan toch terug van, probeer op een andere manier te denken, ook dat onorthodoxe, ook naar omwonenden en andere belanghebbenden toe. En dat geldt niet alleen, wat mij betreft, in het kader van Breukelen Kortrijk, maar eigenlijk zeker voor al dit soort investeringen waar je zegt, dat willen we eigenlijk zo snel mogelijk doen en had gisteren al klaar moeten zijn. Wat kunnen TenneT en Stedin beter? Is twee keer gevraagd. Ik zei al, ik zie een duidelijk leerproces. Ik zie daar ook nog wel een verschil tussen waarbij ik denk van, Stedin is er misschien al wat verder in dan TenneT. In het begin, ik moet zeggen, TenneT stond, ik heb het ook letterlijk zo af en toe weleens gezegd, met drie-nul achter en misschien nog wel verder aan het begin, omdat er heel weinig vertrouwen was in die omgeving, gezien datgene wat gebeurd was of er eigenlijk niet gebeurt, die inpassing van dat station zoals dat er lag. Er waren ook al wat activiteiten geweest van TenneT in de omgeving, voordat überhaupt het plan... Voordat wij er eigenlijk ook goed en wel van op de hoogte waren. Dat is wel heel erg bijgetrokken in die tijd. Want ik heb het nu echt over in '22 en begin '23, waarbij er soms ook op een bewonersavond niet altijd blijkt werd gegeven van dat men goed op de hoogte was van de lokale situatie. Bijvoorbeeld met dat energienet wat ik net zei. Wij hebben best wel wat grote storingen af en toe gehad. En als je dan een verhaal houdt over dat de leveringszekerheid zo hoog is. Als je dan net drie grote storingen achter de rug hebt, lokaal, dan begin je een

avond niet goed. Maar dat wordt allemaal beter. Staan ook zeker open voor kritiek. Wat dat betreft speelde ik mijn rol wel in de stuurgroep. Ik zie daar wel verbetering in. Ik zie daar wel ook, en daarom heb ik uiteindelijk bij de minister aan het jasje getrokken, en overigens daar goed overleg over gehad met de gedeputeerde, wel een soort van terughoudendheid soms om die andere kant van die onorthodoxheid, namelijk naar die omwonenden toe, bij het ministerie te bepleiten. Ook daar lijkt het dat we nu door een kleine barrière heen zijn. Maar ik denk dat het echt nodig blijft om dat ook naar voren te blijven brengen, omdat het wel iets is wat misschien ook weer gauw wegzakt. Volgens mij heb ik zo alle vragen beantwoord.

De voorzitter: Dank u. Ik kijk even rond of de Staten- en commissieleden dat ook vinden of dat er nog aanvullende vragen zijn. Ik zie niemand. Dan dank ik u voor uw inbreng en de beantwoording van de vragen. En u bent welkom om te blijven. Prima. Dan hebben we nog iemand die wat wil gaan zeggen. Ik heb begrepen dat niet de heer Derks, maar de heer Nijman een inbreng gaat hebben. Neemt u plaats. Maakt niet uit. Als u pen... En schrijf maar bij, u heeft voor de vragen die u misschien krijgen. Maar u beiden ook van harte welkom. Bij de introductie gaf ik aan, u heeft maximaal acht minuten de tijd om uw zienswijze toe te lichten. Daarna krijgt u vragen van de commissie- en Statenleden en kunt u die hopelijk allemaal goed beantwoorden. Gaat uw gang.

De heer Nijman: We zien de noodzaak in van uitbreiding van het 380kV station van TenneT. We zien echter ook de noodzaak van het voorzien van een lokaal nut van deze uitbreiding. Het zou een gemiste kans zijn om deze uitbreiding niet meteen mee te nemen met de uitbreiding van TenneT. We willen met het Energiepark een voorbeeld park maken om productie en verbruik bij elkaar te brengen. Opslaan van door de gemeente gewenste lokaal geproduceerde zonne-energie. Opslaan van geproduceerde windenergie en verbruiken middels auto's laden of opwekken van warmte. Het Energiepark zit naast treinstation Breukelen, wat een opstapstation is voor forensenverkeer van Breukelen-Amsterdam of Breukelen-Utrecht. Het Energiepark optimaal gebruiken om consumenten te sturen in hun gebruik. Opladen van auto's overdag met zonne-energie die zij 's avonds thuis weer kunnen gebruiken om in huis te verbruiken. Prijsdiscriminatie gebruiken om gebruik overdag te stimuleren. In de winters de auto's opladen met windenergie. Batterij zal meerdere functies hebben. Het lokaal opslaan van lokaal geproduceerde, hernieuwbare elektriciteit. Voor TenneT een tijdelijke buffer vormen van elektriciteit voor het hoogspanningsnet. En het altijd kunnen leveren van hernieuwbare energie aan het Energiepark, ook als er geen productie van hernieuwbare energie is. Het datacenter zal warmte aanleveren voor een nieuw bedrijvenpark boven De Corridor. Bij Kockengen en Maarsenbroek komen nieuwbouwwijken. Er is al een hypermodern datacenter die energie-input kan omzetten in 0,8 warmte-output. Zij lopen wereldwijd voorop op dit gebied. En het zou mooi zijn als we als BV Nederland daar de sier mee kunnen maken. We hebben in Nederland datacenters nodig voor het groeiend datagebruik. En datacenters horen vaak bij een groep, waardoor ook in Europa overdag veel wordt gebruikt en 's avonds veel in Amerika en 's ochtends weer in Japan. Zodoende optimaal gebruik van zonne-energie. Boven de drie onderdelen van het park komen overal zonnepanelen. Naast de zonnepanelen op het park komen ook zonnepanelen boven het nieuwe bedrijvenpark, boven De Corridor. Dit in overleg met de gemeente, om hier een burgerinitiatief van te maken. Een additionele wens is een informatiecentrum. Een informatiecentrum is belangrijk richting burgers voor bewustwording om uit te leggen wat Stedin en TenneT doen met elektriciteit nu en in de toekomst. Dat burgers meer begrip kunnen krijgen van dat moment van gebruik van elektriciteit. Dat je betaalt als je overproductie aan het net levert. Dat je korting krijgt als je op het goede moment verbruikt. Het informatiecentrum is ook belangrijk voor het onderwijs. Door middel van educatieve programma's en lesmateriaal kunnen studenten meer leren over duurzame energie en milieukwesties. Dit kan inspireren om carrières na te streven in de groene sector en bij te dragen aan een duurzamere toekomst. En het informatiecentrum kan ook dienen voor de natuur, de plaatselijke Imkersvereniging Oudenrijn, daar ben ik

zelf lid van, heeft verzocht aan TenneT om in de groenvoorziening planten en bomen op te nemen. De imkers kunnen dit educatief toelichten in het informatiecentrum, met een bijstand. Het moment is nu om samen te werken. Samenwerking tussen belanghebbenden zorgt voor een geïntegreerde benadering van energie-infrastructuur, waarbij de capaciteit en de locatie van het Energiepark wordt afgestemd op de behoefte van zowel het nationale netwerk als lokale gemeenschappen. Niet alleen een 380kV-stationsuitbreiding. Dat is niet een oplossing van de congestie. Het is een onderdeel daarvan. Want uiteindelijk moeten we ook het verbruik op een ander moment krijgen. Maar een combinatie met het Energiepark. Dank voor uw aandacht. Dat was hem.

De voorzitter: Dank u. Netjes binnen de tijd.

De heer Nijman: Ik heb hem heel kort gemaakt.

De voorzitter: Prima. Dan kijk ik even rond. Ik doe nu de andere volgorde. Of er vragen zijn. Geen vragen, mevrouw Van den Broek. Dan kom ik eventueel nog terug als dat nodig is. Mevrouw Matser, GroenLinks, wel al. Ja? Gaat uw gang.

Mevrouw Matser: Ja, toch. Ik vraag me af of u toch nog heel concreet was... Welke wijziging u voor zich ziet? Dat ik dan...

De heer Nijman: Wilt u de vraag het liefst... Het mag hoor.

De heer Nijman: Direct to the point. Helemaal niet erg.

De voorzitter: Dan doen we dat zo. Gaat uw gang.

De heer Nijman: Moet ik hem weer indrukken of gaat...

De voorzitter: Als het lampje brandt, dan doet hij het.

De heer Nijman: Rood is goed? Oké. Wij willen niet een verandering, maar we willen op het moment dat we iets gaan veranderen nu met deze vier keer zo grote hub, dat we daar ook iets mee doen voor de omgeving. Want een 380kV-station, er wordt als een soort heilig iets gedaan als dat de congestie oplost, maar voor lokaal gebeurt er niks. En voor Stedin ook, er gebeurt niks. We moeten iets doen qua een grote batterij. Je moet zorgen dat het lokaal nut heeft. En eigenlijk, jullie hebben als provincie... 0,1 Terrawatt moet elke gemeente renewable maken. Ik ben eigenlijk heel benieuwd hoe we dat gaan managen als het verbruik niet wordt aangepakt. Want uiteindelijk daar gaat het om. Wij moeten ons verbruik managen. En een batterij helpt daarmee. Je brengt het stukje verbruik van de dag naar de nacht, maar je zorgt ook ervoor dat een auto op een ander moment geladen kan worden, bijvoorbeeld. Dat is wat wij willen veranderen. Dat 380kV-station gaan we vanuit dat dat er komt. Als wij nu niks doen, dan zijn wij niks bezig voor lokaal. In mijn straat, om eerlijk te zeggen, in de zomer heb ik minder productie van zonne-energie dan in het voorjaar en het najaar, omdat eigenlijk alle inverters uit gaan. We moeten toch daarin nadenken. En zo vaak hebben we niet een moment om te kunnen veranderen. Dit zijn de momenten.

De voorzitter: Ik zie geknik. De vraag is beantwoord. Prima. Mijnheer Dekker, Partij van de Arbeid. Gaat uw gang.

De heer Dekker: Dank u wel. Ik heb inderdaad een verduidelijkende vraag. Vooral op uw plan in verhouding tot deze uitbreiding en de vorige gesprekken die we ook hoorden dat TenneT alweer aan een volgende uitbreiding denkt. Hoe zou dat ruimtelijk moeten passen?

De heer Nijman: Dat is een goede vraag. Ik denk, zij hebben nu aangevraagd 4 keer zo groot. Als zij nu al groter willen, dan misschien kopen ze nu al meer grond. Maar dat zou dan speculatief zijn als ze daar nog geen invulling voor geven. Om eerlijk te zeggen, als wij de elektriciteitspalen, waar de hoogspanning doorheen loopt, volgens mij zeiden ze nu dat die 4 keer zo groot was, ongeveer waar de max op was. Dat zeiden ze nu bij de verkooppraat bij Van der Valk. Ik ga ervan uit dat dat correct is. Dat zou ook betekenen dat eigenlijk daardoor geen vergroting komt op deze plek. Maar als ik heel praktisch, ik ben econometrist van origine, als ik zie dat wij 50 gigawatt of 70 gigawatt op zee willen maken, dan weet ik dat wij heel veel stroom gaan krijgen. En dan gaat het niet bij 4 blijven, maar ook niet alleen op deze plek. Maar dat zullen we op veel meer plekken moeten krijgen. Maar dan nog steeds is mijn aanvulling, maak er gebruik van dat je iets lokaals ook doet.

De voorzitter: U heeft een vervolgvraag? Gaat uw gang.

De heer Dekker: Ik heb een vervolgvraag of eigenlijk een herhaling van de vraag, want mijn vraag ziet specifiek op dit plan, uw idee in verhouding tot een eventuele uitbreiding, waarover net gesproken. Ruimtelijk technisch hier. Gewoon puur dat.

De heer Nijman: Zij hadden een strategische uitbreiding van honderd meter. Dat hebben ze aangekondigd. Ik weet niet of ze dat daadwerkelijk invullen. Degene die het land bezit is daar degene van die dat weet. Dan zouden wij een stukje opzij moeten. Maar wij zitten het liefst aan de provinciale weg. Want een auto gaat het liefst van de weg af naar een parkeerplaats. Als zij groter willen, dan zou dat enigszins kunnen. Maar ik weet niet hoe groot. Daar zijn ze ook nog niet duidelijk in geweest.

De voorzitter: Ik zie geknikt. Een vraag van de heer Wolting, ChristenUnie. Gaat uw gang.

De heer Wolting: Als ik het goed interpreteer, dan is eigenlijk uw voorstel, de polder tussen Kortrijk, de A2 en de provinciale weg om daar gewoon een groot industrieterrein van te maken. Met de doelstellingen die u net noemt. Dat soort industrie erop.

De heer Nijman: Het is niet het helemaal. Want mijn stukje is tien hectare, waar dan een datacenter komt waar wij warmte gaan leveren aan de omgeving voor bijna niks. Want dat is het voordeel, dat je een datacenter hebt die bekostigt zichzelf. En je gaat het op een parkeerterrein maken. Dat is niet echt industrie. Dat is een functioneel iets. Ik doe weinig aan industrie of een bedrijventerrein. En een batterij kan ik in het weiland ongeveer wegmoffelen, want dat is niet zo hoog, dat kan achter de bomen. In zoverre, probeer daar wel een inpassing te hebben ook voor de omgeving. Ik heb liever dat dan een paar rugbypalen extra van TenneT.

De voorzitter: Ik zie ook weer geknik. Dank u. Dan mevrouw De Widt, D66. Gaat uw gang.

Mevrouw De Widt: Dank u wel. Is dit voorstel eigenlijk besproken met de gemeente? Wat zou de gemeente willen op deze locatie?

De heer Nijman: We hebben dit ook met de gemeente besproken. De gemeente heeft ook de wens van zonne-energie te produceren. Waar ook renewables uitkomt. En daar moet je ook opslag voor hebben. Dat zou ook

een samenhang met elkaar hebben. Ik heb dit met de gemeente al besproken. En ik had ook al gevraagd zelfs of wij bepaalde plekken warmte aan kunnen afleveren. En dan wisten we dat er een nieuw bedrijventerrein kwam De Corridor. Daar zouden wij warmte aan gaan leveren. Er komt een nieuwbouwproject bij de Kockengen. Daar kunnen we ook warmte aan leveren. Dit is eigenlijk de meest goedkope vorm van warmtenet die we in Nederland kunnen verzinnen.

Mevrouw De Widt: Maar u geeft aan dat er aan de achterkant dat een datacentrum warmte levert. Maar heeft de gemeente de intentie om hier ergens een datacenter te willen hebben? Want dat is nogal wat.

De heer Nijman: Ja. Maar ons doel met het datacenter is niet om alleen maar... Functioneel is het natuurlijk een datacentrum. Maar het neveneffect daarvan, we hebben zo meteen geen moleculen meer om warmte te maken. Met het datacenter kan ik heel goedkoop warmte maken. Maar de gemeente weet dat wij een datacenter... En daar staan ze helemaal niet onwelwillend tegenover. De gemeente staat ook niet onwelwillend dat wij een batterij daar willen maken. Dat zijn al operaties die een gemeente graag wil hebben, want dat kunnen ze zelf niet doen.

Mevrouw De Widt: Maar eventjes nog, want het staat in feite los van het plan waar nu toestemming voor gegeven moet worden, omdat dat gaat alleen maar over de huidige uitbreiding die Stedin daar nodig heeft of TenneT of weet ik veel wat.

De heer Nijman: Maar wat wij willen, dat wil de gemeente ook, dat als wij 380kV-station nu deze uitbreiding hebben, dat er dan een verandering komt voor de omgeving. En niet alleen een 380kV-station, omdat het nationaal belang is. Waar wij en ook in de provincie Utrecht nog niks aan hebben.

Mevrouw De Widt: Maar als ik zie wat u nu vraagt, sorry, voorzitter, want het loopt een beetje anders dan we gewend zijn, dan vraagt u wel heel erg veel meer dan wat er nu in de pijplijn van deze planprocedure zit.

De heer Nijman: Dat klopt.

Mevrouw De Widt: Ik vraag me ernstig af of dat überhaupt mogelijk is. Maar daar ga ik persoonlijk niet over. Mijn laatste vraag, u zegt, dan moeten wij een stukje opschuiven of dan zullen wij dit of zullen wij dat. Is die grond van u of hoe zit dat dan daar in dat terrein.

De heer Nijman: Die grond is niet van mij. De grond is van de boer. Hij is de grondeigenaar. Hij verkoopt ook aan TenneT eventueel. En ik zal ook van hem, als dat kan, willen kopen. Dat is de situatie.

Mevrouw De Widt: Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Man, VVD. Gaat uw gang.

Mevrouw De Man: Dank u wel. Ik zie heel veel verschillende lagen en breedtes. En de lagen is gemeente en de provincie en de boer en u. En de breedte is kennisniveauverschil. De helft van wat u zei, kan ik niet volgen, omdat het heel technisch is. Ik zal echt nog wat bijscholing nodig hebben. Maar ik denk ook dat u te vroeg hier zit of te laat hier zit. Want we zitten in een zienswijzeprocedure. Dan is de boot al een klein beetje gevaren. Want voor ons is het dan best wel spannend om als Statenleden, want er zijn namelijk geen gedeputeerden, dat zou ik wel willen natuurlijk, maar dat ben ik niet, maar wij zijn Statenleden. Als wij zouden zeggen, wat een fantastisch plan, wat een goed verhaal, daar wij staan we achter, dan zouden wij een amendement in moeten

dienen op de PIP. En dan zouden we daar moeten aanpassen. Maar daarvoor, en dat zei mijn buurvrouw ook, is het zo groot, dat is best wel spannend voor ons. Zeker ook omdat ik schetste dat gebrek in kennis of van is dit goed of niet? En daarbij spreek ik dan nu weer voor mezelf als VVD vertegenwoordiger. We vinden ook eigenlijk dat moet eerst vanuit die gemeente komen. Als die het een goed idee vindt, dan komt hij hier en dan gaat hij het proces in en dan...

De voorzitter: Mevrouw De Man, wees voorzichtig met te politieke uitspraken.

Mevrouw De Man: Dat weet ik.

De voorzitter: Het is puur technisch vandaag.

Mevrouw De Man: Ik moet toch zeggen, ik bedoel...

De voorzitter: Dat moment komt nog.

Mevrouw De Man: Dat weet ik. Ik vind het jammer, want het is een mooi verhaal. Maar misschien kunt u komen inspreken. Want dat is misschien wel interessanter dan. Tip. Als we bezig gaan met de Omgevingsvisie. Want dan gaan we weer kijken van, wat gaat er gebeuren? Dergelijke plannen kunnen dan misschien worden meegenomen. En het begint bij de gemeente. En probeer dan hier weer te komen. Ik kan niet zo heel erg veel voor u betekenen op dit moment, dat vind ik eigenlijk jammer, terwijl het positieve plannen zijn.

De heer Nijman: Ik ben begin januari bij een van de gedeputeerden, tenminste iemand die daaraan verbonden is geweest, om hier dit verhaal voor datacenters en warmteontwikkeling in de provincie Utrecht te maken. Ik probeer dit wel aanhangig te maken, want dat is belangrijk. Ik lever zelf aan de sociale woningbouw batterijen, waar heel belangrijk is warmtenet dat dat goedkoper wordt, want dat is nu erg duur. Even to the point op dit project. Een verandering van 380kV voor het nationaal belang, waar wij lokaal eigenlijk geen verandering hebben, is de gemeente... Die wil graag dat er hier een batterij komt waar ze wat aan hebben, waar ze zonne-energie in kwijt kunnen. Dat zijn dingen, als je een grote verandering hebt, is mogelijk om dat mee te veranderen. En datacentra, ik kan me heel veel goed voorstellen, is confronterend. Dat is iets heel nieuws. En iedereen heeft altijd hele enge ding over datacenters, maar datacenters worden ook steeds beter. En wij hebben ze ook nodig. En het is hoog kwalitatieve arbeid wat daar wordt gebruikt. Zo vies zijn ze niet. En je kan met datacenters meer spelen met verbruik dan dat wij met menige industrie kunnen doen. En ik snap ook volledig, dit is een soort bommetje bijna. Maar het is wel, zo vaak is er niet de mogelijkheid bij de verandering iets om op in te spelen. Dit heb ik trouwens al in april bij de verkenning van TenneT bij de Kortrijk, de introducties, op het verkooppraatje van hoe het eruit ging zien, had ik al aangekondigd dat we graag een batterij zouden willen. En daar stond TenneT ook niet welwillend in. En de gemeente was eigenlijk heel blij met dat idee. Want je moet met renewable energie gewoon iets opslaan. En ik snap wel, dit is een bom voor u. Maar wij willen gewoon eigenlijk ook iets als gemeente en als bevolking waar we meer hebben dan alleen het rugbyveld van de TenneT wat we nu krijgen.

De voorzitter: Dank u. Ik kijk nog even het rijtje af of er nog nabrander zijn. Mevrouw Van den Broek, BBB. Gaat uw gang.

Mevrouw Van den Broek: Er zijn al wat vragen beantwoord. Maar u triggert mij met uw laatste opmerking van, wij als bevolking willen ook iets. En hoeveel mensen staan, omwonenden, ook achter uw plan?

De heer Nijman: Dat er een batterij moet komen, eigenlijk binnen de hele straat snappen ze ook wel. Want als wij energie produceren, zonne-energie, en dat ding gaat uit, dan kunnen we niet zoveel. Wij snappen wel als wij heel veel congestie hebben, dan moeten we iets doen. Nu wordt er een 380kV-station neergezet in de naam van congestie, maar dan zou ik het plaatje wel compleet maken, dat we er echt ook iets aan hebben. Want als je nu een 380kV-station neerzet, dat betekent dat eigenlijk van Diemen naar Krimpen het een stuk sneller gaat. Maar de provincie Utrecht heeft er functioneel niks aan. Als wij functioneel blij moeten worden van een 380kV-station, dan moet je daar iets in het verbruik doen. Dan moet je extra aansluitingen maken. Dan moet je een batterij neerzetten. Je moet iets doen. Als alleen de snelweg er komt, dan hebben wij daar lokaal helemaal niks aan.

Mevrouw Van den Broek: Dat begrijp ik. Maar heeft u daadwerkelijk ook echt wel met verschillende inwoners daarover gesproken, omwonenden? En die geven dan ook aan van, wij willen graag dit?

De heer Nijman: Wij willen graag een batterij, ja.

Mevrouw Van den Broek: En ook een datacenter?

De heer Nijman: Datacenter, dat is niet zozeer dingetjes. Maar een datacenter is wel de gebruiker in feite die een batterij commercieel haalbaar maakt. We hebben tegenwoordig hoge transportkosten. Een datacenter zorgt ervoor dat die transportkosten worden geneutraliseerd. En wij hebben als nevenproduct gewoon warmte voor de omgeving. We hebben hele goedkope warmte. Om u een voorbeeld te geven. Een 100 megawatt datacenter creëert warmte voor 80.000 woningen. Dat is heel veel.

Mevrouw Van den Broek: Ik ga niet meer reageren, want dan ben ik bang dat we een politiek debat ingaan. Dank u wel.

De voorzitter: Het politieke debat komt nog alle ruimte voor. Dank u. De heer Wolting heeft ik ook nog een volgende vraag. Gaat uw gang.

De heer Wolting: Als ik nu zo eventjes dit hele gesprek bekijk, dan is mijn gedachte veel meer dat ik zou zeggen, we hebben nu het inpassingsplan voor het trafostation. En wat u wilt, is eigenlijk gewoon een vervolg. En ik denk dat we dat gewoon los van dit proces moeten zien. Uw gedachte is goed om over na te denken, maar dat zou eigenlijk gewoon een gedachten kunnen zijn die samen met de gemeente en de provincie doorontwikkeld kan worden, even los van dit plan. Uw zienswijze is eigenlijk niet eens een zienswijze op dit stuk, maar veel meer van, ik wil veel meer. En als we dat namelijk ook met elkaar zo constateren, dat maakt het gesprek makkelijk en zuiverder.

De heer Nijman: Ik denk dat als wij ons beperken tot een 380kV-station, dat wij een redelijk grote gemiste kans hebben. Want zo vaak is er niet de mogelijkheid tot verandering. En jullie maken niet zo vaak nieuwe bestemmingsplannen of... Dit is een vrij grote inbreng. Daar willen wij dan ook iets mee kunnen doen.

De voorzitter: Mevrouw De Man heeft nog een vraag. Gaat uw gang.

Mevrouw De Man: U kunt niet later aanhaken? Het is van, het één is gebouwd en dan gaat u aan de gang en dan, kabeltje? Nee, is dat te simpel?

De heer Nijman: Want ik heb dit al een half jaar geleden bij TenneT aangevraagd. TenneT moest daarvoor een extra aansluiting op hun station maken. Dat hadden ze nog niet zo voor gecalculeerd, want alle openingen bij TenneT, waren eigenlijk alle stopcontacten, om het zo te zeggen, bezet. Het zijn wel dingen waar je vooruit moet calculeren. Maar dan graag dat we het ook kunnen aanhaken aan dat stopcontact. Dat zou dan ook fijn zijn.

De voorzitter: Dit geeft al ideeën voor het vervolg. Zijn er nog toelichtende, technische vragen? Ik geloof dat iedereen alles heeft gevraagd. Dan dank ik ook u voor uw bijdrage vanavond. De zienswijze is al ingediend en nu toegelegd. En zoals ik bij de inleiding al zei, dit onderwerp komt na het zomerreces als politiek item op de agenda. En dan zullen de Staten- en de commissieleden daar hun politieke mening over laten losgaan. Ik heb hier 4 september. Ik word net ingefluisterd dat het misschien zelfs al voor de zomer is. De commissie wacht vol verwachting af en zal dan de het debat voeren. Dan zit het er voor vanavond op. Ik dank u allen voor uw aanwezigheid, uw bijdragen en wens u nog een fijne avond toe.